

Endoscopie

Sigmoïdoscopie

Sigmoïdoscopie: een kijkonderzoek van het laatste deel van de dikke darm.

Uw arts heeft voorgesteld om bij u een sigmoïdoscopie te doen. Bent u verhinderd, dan dient u zo snel mogelijk contact op te nemen met de Endoscopie afdeling voor het verzetten van de afspraak.

Wat is een sigmoïdoscopie ?

Bij een sigmoïdoscopie onderzoekt een Maag-, Darm-, Leverarts de binnenkant van het laatste stukje van uw dikke darm. De arts brengt via uw anus een endoscoop in. Een endoscoop is een flexibele slang met camera. Als het nodig is neemt de arts kleine stukjes weefsel (biopten) weg voor onderzoek. Het onderzoek duurt ongeveer 15 minuten.

Welke functie heeft het sigmoïd?

Het sigmoïd is het S-vormige laatste deel van de dikke darm dat uitkomt in de endeldarm. Het sigmoïd haalt het vocht uit de ontlasting en reguleert de passagesnelheid ervan. De endeldarm is het laatste gedeelte voor de anus en is ongeveer 15 cm lang. Dit deel van de darm dient als opslag voor ontlasting dat uit de dikke darm komt zodat iemand maar een of twee keer per dag naar de WC hoeft te gaan.

Welke afwijkingen kunnen we opsporen?

Als een deel van uw dikke darm afwezig is of u heeft een pouch dan gelden andere voorbereidingsmaatregelen: Hiervoor is een aparte folder beschikbaar, namelijk de folder “Darmonderzoek, na chirurgische ingreep”.

Twee dagen vóór het onderzoek start u in de ochtend met een vezelbeperkt dieet tot aan het onderzoek (zie boven).

Met de sigmoïdoscopie kan de arts afwijkingen opsporen of uitsluiten zoals vernauwingen, ontstekingen, fistels, divertikels (darmuitstulpingen), poliepen of darmkanker. Tijdens het onderzoek kan de arts door de endoscoop kleine stukjes weefsel afnemen (biopsie) voor nader onderzoek en poliepen verwijderen.

Voorbereiding op het onderzoek

Twee dagen vóór het onderzoek start u in de ochtend met een vezelbeperkt dieet tot aan het onderzoek (zie hieronder).

De dag voordat u de laxeerdrank inneemt, dus 2 dagen voor het onderzoek, neemt u 's avonds om 22.00 uur de 2 tabletten Bisacodyl® in.

De dag voor het onderzoek start u met inname van de laxeerdrank : Pleinvue® (zie hieronder).

Voor een vezelbeperkt dieet

Wat mag u **niet eten**:

- Volkoren graanproducten zoals brood met zaden en volkorenbrood.
- Volkoren- en meergranen pasta en zilverliesrijst.
- Groenten: Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie, andijvie, paprika, rauwkost.
- Fruit: Sinaasappel, grapefruit, mandarijnen, kiwi's, bramen, druiven, aardbeien en gedroogde vruchten.
- En verder: Noten, pinda's en zaden (zoals sesam- en maanzaad) Suikervervangers of voedingsmiddelen, die sorbitol bevatten.

Wat mag u **wel eten**:

- Beschuit, wit- of lichtbruinbrood met margarine of boter. Magere vleeswaren, een gekookt ei, hagelslag, chocoladepasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.
- Fruit: Zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil. Appelmoes of vruchtenmoes.
- Groenten: gaargekookt zoals jonge bietjes, bloemkool, broccoliroosjes, worteltjes.
- Warme maaltijd: soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (zonder groenten), aardappelen, witte rijst, pasta, macaroni, licht gebraden mager vlees, vis of kip (zonder vel).
- Desserts: vla, pudding, kwark of yoghurt.

Instructies voor de bereiding van Pleinvue®

Klaarmaken PLEINVUE

De bijsluiter die u van de apotheek heeft ontvangen dient u NIET te gebruiken.

- U heeft 1 kartonnen verpakking meegekregen van de apotheek;
- Deze verpakking bevat 3 sachets. Voor dosis 1 is er één sachet. De oplossing van dosis 1 heeft een mangosmaak. Voor dosis 2 zijn er twee sachets (A en B). De oplossing van dosis 2 heeft een fruitdranksmaak.
- **Dosering 1:** Dosis 1 is één groot zakje. Deze dosis lost u op in 500 ml water. U blijft roeren tot het poeder is opgelost. Dit kan ongeveer 8 minuten duren. De oplossing kan na bereiding afgedekt 24 uur in de koelkast worden bewaard.

- **Dosering 2:** Dosis 2 bestaat uit 2 zakjes (A en B). Los deze 2 zakjes weer op in 500 ml water. U blijft roeren tot het poeder is opgelost. Dit kan mogelijk 8 minuten duren. Ook deze oplossing kan na bereiding afgedekt 24 uur in de koelkast worden bewaard. Deze oplossing kan dus al de dag voor het onderzoek worden bereid.

Laxeerschema PLEINVUE®

Voor het laxeren met de PLEINVUE® volgt u onderstaand laxeerschema 1 liter PLEINVUE®.

Voor het laxeren op de dag van het onderzoek zelf, wordt onderscheid gemaakt tussen onderzoek voor 12.00 uur en onderzoek na 12.00 uur.

Let u dus goed op welk schema u dient te volgen.

2 Dagen voor het onderzoek:

- Vanaf 8.00 uur start u met het vezelbeperkt dieet dat u blijft volgen tot na de coloscopie.
- Om 22.00 uur neemt u de twee tabletten Bisacodyl® in.

1 dag voor het onderzoek:

- Tot 17.00 uur volgt u het vezelbeperkt dieet.
- Om 17.00 uur gebruikt u de laatste maaltijd.
- Om 18.00 uur start u met PLEINVUE®, vanaf nu geen vast voedsel meer gebruiken tot na het onderzoek.
- Tussen 18.00 en 19.00 uur drinkt u 500 ml PLEINVUE® dosis 1 en ten minste 500 ml water of *heldere vloeistof.
- Drink rustig, en wissel de PLEINVUE® en de heldere vloeistof met elkaar af per slok/glas.
- Vanaf 19.00 uur rustperiode - u mag zoveel mogelijk heldere vloeistof drinken als u wilt: hoe meer u drinkt, hoe schoner de darm!

De volgende heldere vloeistoffen zijn toegestaan:

water, heldere appelsap, limonadesiroop, thee (suiker mag) en gezeefde drinkbouillon. Als u behoefte heeft aan iets energierijks, raden wij u een heldere sportdrink aan.

Op de dag van het onderzoek, onderzoek voor 12.00 uur:

- Neem vóór u start met dosis 2 een kop warme thee.
- Voor 6.00 uur drinkt u 500 ml PLEINVUE® dosis 2 en tenminste 500 ml water of *heldere vloeistof in minimaal één uur tijd. Drink rustig, en wissel de PLEINVUE® en de heldere vloeistof met elkaar af per slok/glas.

In verband met reistijd of als u het lastig vindt om PLEINVUE® te drinken, kunt u ook eerder op de ochtend starten met het drinken van de PLEINVUE®.

Op de dag van het onderzoek, onderzoek na 12.00 uur:

- Neem vóór u start met dosis 2 een kop warme thee.
- Tussen 8.00 uur en 9.30 uur drinkt u 500 ml PLEINVUE® dosis 2 en tenminste 500 ml water of *heldere vloeistof in minimaal één uur tijd. Drink rustig, en wissel de PLEINVUE® en de heldere vloeistof met elkaar af per slok/glas.

- Na 10.30 uur mag u niets meer drinken tot na de coloscopie.

U dient 2 uur voor het onderzoek klaar te zijn met het laxeren (drinken van de 500 ml PLEINVUE® en tenminste 500 ml heldere vloeistof). **In de 2 uur voorafgaand aan het onderzoek mag u dus niet meer drinken.**

Inname PLEINVUE® (tips)

Het is belangrijk dat u de voorgeschreven hoeveelheid vloeistof helemaal opdrinkt! Hieronder vindt u een aantal tips om het drinken van het laxeermiddel iets minder lastig te maken.

Tips voor het innemen van PLEINVUE®

- Drink PLEINVUE® langzaam - neem de tijd. Neem voor de eerste dosis PLEINVUE® (500 ml) en de heldere vloeistof (tenminste 500 ml) samen minimaal 1 uur de tijd.
- Drink PLEINVUE® in kleine slokjes en wissel af met slokjes van de eerder genoemde toegestane heldere vloeistof om de inname te vergemakkelijken.
- Start met een kopje warme thee voor u de tweede dosis PLEINVUE® inneemt.
- Drink het (ijs)koud uit de koelkast.
- Gebruik een rietje tijdens het drinken, zodat het wat verder in de mond komt.
- Gebruik tussendoor eventueel kauwgom (zonder sorbitol) om een nare smaak tegen te gaan.

Drink de oplossingen rustig met kleine slokjes en wissel af met slokjes van de eerdergenoemde toegestane heldere vloeistoffen. Dit verkleint de kans op misselijkheid. Indien nodig, kunt u het drinken van PLEINVUE® kort onderbreken en de behandeling hervatten wanneer een vol gevoel, en eventuele misselijkheid verdwenen zijn.

Werking PLEINVUE®

Het laxeermiddel zorgt ervoor dat u tot 2 uur na het drinken flink ontlasting verliest. Daarna neemt de werking iets af.

Bij inname van het darmreinigingsmiddel wordt de ontlasting steeds dunner en ziet deze er uiteindelijk uit als een waterige en doorzichtige vloeistof.

Vaak komt er na het laxeren 's ochtends nog veel ontlasting. Het is goed om te weten dat u de controle over de ontlasting niet geheel kwijtraakt. Daardoor gebeuren er weinig ongelukjes en kunt u op tijd naar het toilet.

Soms raakt de anus wat kapot (als een schaafplek) door het meervoudig ontlasten. Als u last heeft van roodheid of schraalheid mag u een verzachtende zalf gebruiken. Geen vaseline, dit kan schade aan de scoop geven.

Wanneer u problemen ondervindt met het innemen van de PLEINVUE®, bijvoorbeeld doordat u last heeft van misselijkheid of braken, of als u twijfelt of uw darm voldoende schoon is, neem dan contact met ons op.

Sedatie

De sigmoïdoscopie wordt zonder sedatie uitgevoerd. Mocht u toch een lichte sedatie willen, bespreekt u dit met uw behandelend arts. U leest hierover meer in de folder lichte sedatie.

Het onderzoek kan alleen met lichte sedatie uitgevoerd worden als u begeleiding regelt. De begeleider kan in het ziekenhuis wachten of gebeld worden om u te komen halen.

Gebruikt u medicijnen?

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Tijdens een sigmoïdoscopie kunnen behandelingen uitgevoerd worden. Het is van het grootste belang dat uw arts op de hoogte is van het eventuele gebruik van deze middelen. Bespreek dit met uw arts zodat deze eventuele aanpassingen kan bespreken.

Bent u diabetespatiënt? Ook voor deze medicijnen zal een aanpassing nodig zijn en dus is het belangrijk dat u dit met de arts bespreekt. Dit geldt ook voor andere medicijnen die u moet innemen, zoals ijzertabletten die in de regel 7 dagen tevoren gestaakt worden.

Gebruikt u hartmedicatie? U mag deze met een slokje water gewoon innemen.

Onderzoek

Een verpleegkundige of medisch assisterende haalt u op uit de wachtruimte en zal u verder voorbereiden. De arts die het darmonderzoek gaat doen neemt nog eens kort de procedure met u door en controleert uw gegevens (dit heet een time-out procedure). Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzij en kan u gevraagd worden om een andere houding aan te nemen, bijvoorbeeld op uw rug of rechterzij. Ook is het soms nodig dat de verpleegkundige wat druk op uw buik uitoefent, om ervoor te zorgen dat de slang gemakkelijker de darm inschuift. Tijdens het onderzoek kunt u wat ongemakken ervaren. Dit komt door het uitbochten van de endoscoop en/ of door de lucht of kooldioxide die in de darm wordt geblazen. Het is tijdens het onderzoek **niet** mogelijk om iemand mee te nemen op de behandelkamer.

Na het onderzoek

Als de arts poliepen heeft verwijderd of biopsen heeft genomen hoort u voor u vertrekt of u moet terugkomen op de poli of een belafsprak moet maken.

Als u geen lichte sedatie heeft gehad kunt u direct na het onderzoek weer naar huis. Indien u voor een lichte sedatie heeft, moet u minimaal een half uur op de uitslaapkamer blijven. Uw bloeddruk, hartfrequentie en zuurstofgehalte worden nog minimaal een half uur geobserveerd. Voordat u vertrekt wordt het infuusnaaldje verwijderd. U krijgt een nazorgformulier met adviezen voor na het onderzoek mee naar huis.

In geval van lichte sedatie moet u met begeleiding naar huis gaan. U mag geen auto rijden of ander vervoersmiddel besturen.

Complicaties

Een sigmoïdoscopie is een veilig onderzoek. Toch kunnen er in een enkel geval complicaties optreden zoals bijvoorbeeld een bloeding. Naast een bloeding kan er tijdens het onderzoek een scheurtje (perforatie) in de darmwand ontstaan. Wanneer er

tijdens het onderzoek aanvullende behandelingen worden uitgevoerd zoals het verwijderen van poliepen is de kans op complicaties groter. De meeste complicaties treden tijdens het onderzoek op en kunnen ook tijdens het onderzoek behandeld worden.

Complicaties kunnen ook thuis, tot tien dagen na het onderzoek, optreden. U dient contact met ons op te nemen als u in deze periode klachten krijgt zoals heftige buikpijn, verlies van helder rood bloed of hoge koorts. Het kan nodig zijn dat wij u op de Spoedeisende Hulp beoordelen en indien nodig wordt u dan opgenomen in het ziekenhuis.

Thuis

Na het onderzoek mag u weer alles eten en drinken. Indien u voor een lichte slaap heeft gekozen raden wij u aan op deze dag geen belangrijke beslissingen te nemen, omdat u door de medicatie vergeetachtig kunt zijn of zich suf en slaperig kan voelen. U kunt nog wat last hebben van lucht in de darm. Dit kan een paar dagen duren, maar verdwijnt vanzelf.

Krijgt u klachten zoals heftige buikpijn, een opgezet buik, koorts (temperatuur > 38,5 °C), koude rillingen, veel bloedverlies (meer dan een kopje vol) neemt u dan contact op met onze afdeling.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de afdeling Endoscopie, locatie VUmc:
via 020-4441125. Buiten kantooruren kunt u bellen naar telefoon 020-4444444 (telefooncentrale VUmc) en vragen u door te verbinden met de dienstdoende MDL-arts.

Neem bij ieder bezoek aan Amsterdam UMC mee:

- een legitimatiebewijs (passpoort, gemeentelijk identiteitsbewijs of rijbewijs)
- actueel medicatieoverzicht
- verzekeringsbewijs